

REDACTIA
Deák Ferencz-utca nrul 20.

ABONAMENTUL
Pe un an 20 cor.
Pe jumătate an .. 10 "
Pe 1 lună 2 "

N-rii de Duminecă pe an 4
coroane.

Pentru România și America
10 coroane.

Pentru România și străinătate
numeri de zi pe an 40 franci.

TRIBUNA

ADMINISTRAȚIA
Deák Ferencz-utca nrul 20.

INSERȚIUNILE
de un șir gariond: prima
dată 14 bani; a doua oară
12 bani; a treia oară 8 bani
de fiecare publicație.

Manuscripte nu se
înapoiază.

Telefon oraș și comitat 502.

13/26 Martie.

De Ioan Slavici.

Mulți își vor fi făcând după cele publicate prin ziare o idee greșită despre hotărârea bărbătească, cu care tinerimea din București a intervenit, ca să facă peste puțină reprezentatiunea teatrală pusă la cale de societatea «*Obolul*».

S'au dat adese-ori și fără îndoială, că se vor mai și da la teatrul național din București reprezentațiuni în limba franceză, dar de artiști francezi cu mare renume, ale cărora reprezentațiuni ridică nivelul moral al publicului. Sunt cu toate aceste mulți oameni, care se simt jigniți, când își dau seamă, că teatrul român și arta română, în genere, târgește în lipsa de sprigin moral și material în vreme ce artiștii străini exploatează fără de cruțare publicul român. Acest simțământ de jignire s'a generalizat, când a mers vestea, că societatea «*Obolul*» iar vrea să pună la cale o reprezentațiune în limba franțuzească.

În dările de seamă ce s'au publicat prin ziare se vorbește mult despre «*elita*», pe care ar fi reprezentându-o «*Obolul*». Vorba aceasta n'are însă să fie luată în înțelesul ei adevărat. Adevărata «*elita*» a societății române sunt urmașii boerilor pământeni, care au fost totdeauna și sunt și astăzi susținători călduroși ai vieții naționale. România e însă un fel de Americă, în care se adună flămânzii tuturor țărilor. Mulți dintre aceștia se îmbogățesc prin fel de fel de mijloace și, îmbogațiți odată, intră în rândul

boerimii pământene, care nu e escludivistă ca castele din țările apusene. Nu însă toți se și asimilează: aceia, care nu ajung să încheie legături familiare cu Românii, rămân tot străini în întregul lor fel de a fi și nu sunt în stare să iee parte la viața culturală a țării.

Acei străini încă neasimilați, «*greco-bulgăreștii*» lui Eminescu, sunt «*elita*», care a pus la cale reprezentațiunea. Sunt oameni, cari țin să profite și și profită cu prisos de «*calitatea*» de Români, dar astfel nu se simt Români și ne socotesc «*străini*» pe noi Românii din alte țări, deși luăm parte la viața culturală românească.

Cu toate, că nu odată și-au dat fără de sfială pe față disprețul față de ceea ce e românesc, ei sunt nu numai tolerați, ci chiar binevăzuți în societatea română. De când însă cu descoperirea uneltirilor grecești s'a produs un curent din ce în ce mai puternic contra lor, căci a eșit la iveală, că mulți dintre dinșii aveau legături intime cu cei compromiși, ba unii erau compromiși și ei, — ceea ce a făcut să se pună capăt urmărilor.

Era dar o îndrăzneală neiertată, ca și acum, după perioada de agitațiuni naționale, să stăruie în hotărâre lor de a-și râde de Români, dând o reprezentație de franțuzească la teatrul național românesc — ca și când reprezentațiunile românești ar fi numai pentru moșicime, iar nu și pentru «*elita*» — cu nas subțire», cum zice Eminescu.

Di Nicolae Iorga, care nu are numai cap, ci totdeauna și inimă și virtute bărbătească,

a dat pe față simțământul obștesc, când a protestat contra acestei îndrăzneli și tinerimea universitară și-a luat hotărârea din voința tuturor.

A trecut acum și bine a fost cum a fost: o să se știe în viitor, că Românii nu vor să jignească pe nimeni în felul lui de a fi, stimează pe toți după vrednicile lor, dar nu sufăr ca limba lor să fie desprețuită de cei ce nu și-au dat cuvenita silință s'o învețe.

Și încă ceva.

N'ar fi o prea mare exagerare, dacă i-s'ar da dreptate lui Eminescu, care zicea, că tot «*greco-bulgăreștii*» lipsită de simțământ național e cea mai rea propagatoare a demoralizării, ce se ivește pe ici pe colo în societatea română. Era dar o cestiune de înaltă moralitate să li-se deo o mică satisfacțiune femeilor, care își iubesc neamul și cultivă moșiceasca limbă românească — deși știu și ele franțuzește.

Cuiul a eșit din sac. Acel Kossuth, care prin organul său «Budapest» și prin o fițuică tipărită în graiul românesc, ne chiamă să intrăm în sânul coaliției, tot acel Kossuth a făcut declarații, că se ocupă cu ideea lărgirii drepturilor popoarelor, dar totodată a spus, că cei de sub conducerea sa nu sunt toți de aceea părere. Aceste declarații ne fac să ne întrebăm, cum îndrăznește Kossuth să ne cheme în sânul coaliției, în sânul aceluia cuiub de vespi, care pururea ne-a atacat, când ne-am ridicat glasul pentru drepturile poporului? Avem mângăerea, că n'am fost seduși de vorbele lor perfide și ni-se impune datoria sfântă să luptăm și pe mai departe cu bărbăție contra a astorfel de ciocoi, cari prin faptele lor trag o umbră deasă peste vorbele ce ni-le îmbie.

Chemare.

De Al. Vlahuță.

Multe ne vor mai fi dezbinând și pe noi, scriitorii, dar dezbinările noastre sunt trecătoare, și în certurile noastre noi ne lovim cum se lovesc, în bătaia vântului, ramurile crescute din aceiași tulpină.

În totdeauna, și cu toate durerile pe care ni le-am putut face unii altora, am simțit că e între noi și mai presus de noi o putere, care ne înfrățește, o taină care ne leagă pe toți de marele, de sfântul suflet al poporului nostru: e adâncă iubire a limbii stămoșești, și e credința neștrămutată în continuitatea istorică a neamului, care de două mii de ani își cântă doina în limba aceasta.

Imprejurările au făcut ca o mică parte din neamul nostru să cugete într-o limbă străină, și îi dureros, că unii par a-și face o mândrie tocmai din această rușine. Datoria noastră, a celor mulți, e să-i asimilăm — să fim misionarii vieții românești pentru toți rătăciții și înstrăinații bunului nostru popor.

Și la opera aceasta de solidaritate națională cu toții trebuie să lucrăm, iar mai ales sunt chemați să lucreze profesorii, cari pregătesc oastea muncii de mâne împreună cu literații, cari sunt profesori și ei.

Trebuie să ne îngrijim și să punem la cale împăcarea aceasta, căci e nedrept și e păcat, și e nespuse de trist să se creadă că sunt două neamuri vrăjmașe pe pământul țării acesteia.

Și, cu toate acestea, sălbătăciile petrecute în noaptea de 13 Martie au dat inimilor noastre

fiorul unei asemenea nenorociri. Ne întrebăm încă uimiți: «Pentru ce atâta desfășurare de forță armată și atâta sânge vărsat în deșert, când așa de ușor se putea înlătură ori-ce neînțelegere?»

În contra cui, și în sprijinul cărei idei mari s'a năpusit în stradă cu săbiile scoase călăreți de aceia falnici, în vitejia cărora noi punem altfel de speranțe? Și unde avem să ajungem și ce viitor ne pregătește?...»

Societatea de binefacere «*Obolul*» anunță o reprezentație la Teatrul Național; reprezentație din care trei părți aveau a fi într-o limbă străină. Studenții ridică din nou glasul împotriva acestui dispreț al acelor cari s'au instrăinat de noi, îl ridică pentru limba și literatura țării în care trăim. Ei fac o întrunire de protestare, iar unul din cei mai aleși cugetători ai neamului nostru, publică prin «*Epoca*» de Duminecă, 12 Martie, un foarte cuminte și atingător articol, prin care însuși poporul românesc pare că se tângue și ne roagă așa de frumos: «...Rugăm pe oricine aude glasul poruncitor al sângelui său, pe ori-cine se poate gândi la strămoșii săi, trăiți cinstiți, în țară românească, cu graiu românesc, cu suflet românesc rugăm pe ori-cine nu vrea să-și arunce copiii în vâlmășeagul neamurilor fără să știe în ce limbă îi vor pomeni aceia cari vor veni după dânșii, îi rugăm, cu o căldură ce nu se poate coborî în cuvinte, să nu vie la «*Teatrul Național*» în seara de 13 Martie și în seara de 15 Martie 1906. Au luat bilete; au făcut o faptă bună pentru săraci. Să nu vie la reprezentații, căci ar face o faptă rea față de sufletul chinuit al acestui popor.»

Este vre-un Român printre cei ce în adevăr

simt și gândesc românește, care să nu iscălească aceste înălțătoare cuvinte?

Dar s'a zis, că spectacolul, fiind afișat, nu se mai poate schimba, nici amână. Atunci s'au oferit fruntașii literaturii noastre să fie conferinți și să cetească poeziile românești în locul acelor buni Români, cari voiau cu orice preț să joace în franțuzește piese franțuzești pe scena Teatrului Național.

Studenții ar fi sărbătorit pe doamnele din înalta societate, care ar fi îngăduit o asemenea cinste limbii și literaturii românești.

Și ce frumoasă și cuminte ar fi fost dezlegarea aceasta! Dar n'au vrut s'o primească. Își vor fi zis de bună samă, că amintirile lui Creangă, sau poeziile lui Eminescu, n'au ce căută în lumea aceea doritoare de altfel de petreceri.

Și astfel, în locul unei liniștite și demne reprezentații românești, în sala Teatrului Național, am avut cea odioasă manifestație de stradă, în care brutalitatea baionetelor s'a încercat să înnece în sânge cea mai curată și cea mai nobilă și mai sfântă cauză de care s'au însuflețit vre-odată studenții nostri, bieții nostri studenți.

Să deo Dumnezeu ca aceasta să fie cea din urmă jertfă pentru izbândirea idealului lor și al nostru al tuturor! Să deo Dumnezeu, ca această pagină de durere și de rușine să încheie pentru totdeauna lupta ce de atâta amar de vreme să dă pentru idea asta mare, și dreaptă, și mântuitoare: Unirea în același gând și graiu românesc a toată suflarea neamului acestuia.

La această unire chemăm cu drag, chemăm și noi cu adâncă rugămintă, pe toți acei cari, fără

O lovitură.

(*) Mai zilele trecute am spus că dr. Jászai Oszkár, secretar al societății maghiare de sociologie a scris în «*Le Courrier Européen*» un articol în care demască pe șefii coaliției, șoviniști și reacționari, arătând cum întreaga lor politică nu urmărește de cât scopuri egoiste: domnia de clasă! Ei știu anume, că legi democratice și reforme largi economice ar pune capăt influenței lor în politică. D'aceia au forțat în totdeauna reforme care să întărească șovinismul, căci numai pa valurile tulburi ale acestuia se mai pot menține la suprafață.

Rákosi Jenő, membru pe viață în Camera Magnaților, numit grație stăruințelor lui Apponyi (sub Széll), s'a crezut dator să scrie o întimpinare la articolul dlui Jászai. Se înțelege, el a căutat să diminueze efectul articolului cu ascuțit contra coaliției. N'a dovedit însă nimic, ci s'a mărginit să afirme că Jászai dă informațiuni false și că — peste tot — ceea ce a scris, sunt păreri — personale.

Cu acestea «peerul» maghiar a crezut că l-a dat gata pe Jászai, și astfel a spălat pe arapii politice coaliționiste.

A pățit-o însă. Dr. Jászai nu e adversarul care să desarmeze ci într'o scrisoare mai lungă publicată de «*C. Européen*» la loc de frunte, dă o lovitură și mai strașnică politice *magnaților*.

Întăiu de toate îl ia la vale pe dl Rákosi, despre care — scrie — «știu toți câți îl cunosc că este un șovinist intolerant: de un pătrar de veac nu face de cât — șovinism!»

Demaschiază presa coaliției, care — zice — este atât de «democrată», încât arată cea mai mare dujmănie intelectualilor grupați să organizeze forțele poporului, intelectuali vrăjmași politice din trecut și celei din prezent a Ungariei.

Nu uită însă, această presă, să susțină interesele marilor proprietari și să agite în contra organizării lucrătorilor de câmp,

voia și fără știrea lor, s'au rupt și s'au înstrăinat de noi.

Sunt milioane de suflete care-i așteaptă, care-i roagă să între și să se amestece în puternica lor multime.

Să lucrăm din toată inima și cu toată blânda tărie a mijloacelor noastre. Să lucrăm cu toții noi, literații și visătorii unor zile mai bune, pentru a reîntoarce acest crimpeiu răzleț la poporul de care s'a despărțit și care demult îl așteaptă cu iubire să-l îmbrățișeze, și ca fiul risipitor să spună: »Pierdut ai fost și te-am regăsit, mort ai fost și ai înviat«. Vom fi numai atunci un neam întreg și mare.

Nici una din viețile care-i aparțin nu se va mai risipi în deșert. Și numai așa, și numai atunci se va înțelege de toți că avem și noi Români un rost și o chemare pe lumea acesta.

15 Martie 1906.

«Sămănătorul».

DIN CARNET.

Pe timpul acesta când sunt la ordinea zilei transformările atât de fructuoase ale diferitelor întreprinderi în societăți pe acțiuni, un intim intră într'o zi în biroul unui specialist în asemenea afaceri.

— Ce ești așa de întunecat pe ziua de azi, îl întreabă amicul. Ce ai?

— Am distribuit eri dividendă acționarilor mei și acum caut...

— Cam ce?

— Să li-o iau înapoi!

pretinzând că aceștia să fie siliți chiar cu forța a sta la dispoziția marilor proprietari. (Se știe anume că pe Alföld în multe părți muncitorii încă de p'acum se organizează pentru greva de vară, voind a sili astfel pe marii proprietari să-i plătească mai cum se cade).

Și apoi dacă fruntașii din coaliție sunt amici ai poporului, de ce au împedecat pe Kristoffy să facă reforma electorală ori de ce nu l'au silit să o realizeze în senzul cel mai democrat al cuvântului?

Aceeași revistă politică pariziană publică apoi o scrisoare a dlui dr. Szalay Aladár, care-l demaschează pe Rákosi încă și mai fără milă.

Pe când Jászai terminase adecă epistola sa spunând că Rákosi aproape crede în divinitatea — magnaților, dr. Szalay începe spunând că de 30 ani, de când fruntașii coaliției fac politică, ei niciodată nu s'au gândit la *reforme populare*. Chiar acum — scrie — Apponyi văzând curentul popular care pretinde reforma legii electorale, a zis că numai cu *precauțiuni naționale* trebuie făcută reforma electorală.

»Noi, cari cunoaștem pe patrioții de teapa lui Rákosi și Apponyi — scrie dr. Szalay — știm că aceasta nu însemnează altceva decât menținerea drepturilor politice în starea lor actuală, va să zică puterea să rămână în mâinile a câtorva sute familii de *gentry*, pentru-că după politica urmată de coaliție statul ungar e osândit să piară dacă aceste familii vor fi silit să lucreze pentru a trăi».

Urmează apoi:

»Poporul maghiar n'are nimic comun cu acești reprezentanți ai *națiunii* și dacă e să fie pus Rákosi în mare încurcătură, întrebați-l numai ce-i nația ungurească. *Douesprezece milioane de locuitori maghiari: Sârbi, Croații, Românii și Germanii sunt excluși din sinul națiunii*, fără a mai remarca faptul, că nici uvrierii nu compează nimic, pentru-că, după a dlui Rákosi, uvrierii nu pot avea patrie, fiind ei internaționali, socialiști, cari nu vor să facă din munca și sângele lor piedestalul adevăraților patrioți.

»Nu exager: iată punctul de vedere politic și patriotic al oamenilor din coaliție. Ei știu bine, că sufragiul universal însemnează sfârșitul heghemoniei lor. În străinătate nu o să fie nici-odată înțeles că o majoritate parlamentară a refuzat să dea țării un guvern legal pentru-că M. Sa n'a vrut să consimțească la comanda ungurească în armata comună cu a Austriei. Ei n'au acceptat propozițiile regale *de a se face reforme sociale și economice care erau să fie avantajoase țării*, ci s'au încăpăținat a crede că cea mai mare binefacere va fi ca armata să aibă drapelul național.

»Nu s'a acceptat sufragiul universal care eră să dea țării pacea. Rákosi și cei din jurul lui Andrássy vor concesiuni *naționale pentru a evita reformele sociale și economice*. Ei au nevoie de constituția *zisă milenară*, pentru-că aceasta garantează clasei dominante puterea».

Înainte de asta cu un an doi dacă s'ar fi scris în ziarele franceze astfel din partea unui Român ori Slav, Ungurimea — presa întreagă șovinistă — ar fi protestat și s'ar fi năpustit cu furie împotriva noastră. Acum

însă, că până și mai urmă cinici coaliționiști trebuie să simtă adevărurile cuprinse în srisele de mai sus, tac. «*Budapesti Hir-lap*» n'a îndrăznit să zică nimic despre polemia aceasta urmată, între *fruntași maghiari*, în presa franceză.

Nimbul lui Apponyi și Rákosi, cari erau conziderați până acum de apărătorii autorizați ai Ungurimei în presa străină, s'a dus... Incetul cu incetul ei înșiși se descriu, în presa străină așa cum sunt.

Nu o să mai poată zice, că-i calomniază — naționalitățile.

Un ziar german contra Ungurilor. Revista economică-financiară «*Plutus*» din Berlin publică un lung articol asupra situațiunii economico-financiare din Ungaria. Spune, că în urma situației politice create de lupta coaliției contra Coroanei, starea financiară a ajuns și ea nu se poate mai precară.

Numitul organ financiar consacră un pasagiu și relațiunilor dintre Unguri și naționalități. Acuză adică pe Unguri pentru-că oprimă naționalitățile și peste tot clasa conducătoare a făcut din popor clasă de sclavi și cei cari dețin puterea (magnații și acoliții lor) nu rare ori și fură!

Fejérváry iarăși la Viena.

— Criza. —

Budapesta, 3 Aprilie.

Cu toate dezmințirile, ministrul președinte Fejérváry a plecat totuși pe neașteptate la Viena.

În același timp a plecat și ministrul de interne Kristóffy spre a cere audiență la M. Sa.

Se afirmă, că acesta din urmă va prezintă demisiunea M. Sale, care va fi primită. Cauza demisiunii se zice, că este divergența de păreri dintre Kristóffy și restul cabinetului. El nu voiește să servească un cabinet, care calcă pe față constituția. Același lucru se afirmă despre Lányi, ministru de justiție, care aspiră să ajungă președintele înaltei curți de casație.

În cercurile coaliției tot se mai nădăduște în orânduirea alegerilor. Nădejdea aceasta nu-i decât fantastică.

Restanțele de dare.

Ministrul de finanțe Hegedüs a convocat zilele trecute pe toți directorii de finanțe într'o conferință spre a se informa asupra intrării dărilor. Ministrul nu a luat nici o hotărâre.

Un nou comisar regesc.

Nagy Lajos a fost numit comisar regesc pentru comitatul Szabolcs.

Din România.

«*Intrunirea literaților*». «*Epoca*» scrie: În urma celor întâmplate în București, tot lașul entuziasmat s'a strâns la gară, pentru a primi pe dl Iorga, inimosul profesor univerzitar, care trebuia să vorbească la intrunirea literaților de azi.

Peronul și stăzile de prin prejurul gării, gemeau de lume.

Când trenul s'a oprit, mulțimea a izbucnit în strigăte de «*Trăiască limba românească. Trăiască dl Iorga!*»

Dl Iorga, adânc emoționat, răspunde la urările de bună venire ce i s'au făcut, spunând, că se simte nespus de fericit în lașul atât entuziast și naționaist.

După aceea, mulțimea în aclamațiuni nesfârșite, conduce pe dl Iorga la casa lui A. C. Cuza, profesor la univerzitatea de aci, de care dl Iorga e găzduit.

Lumea manifestează mai cu putere. Dl Iorga ese și mulțumește din nou mulțimei, care-l aplaudă frenetic.

Seara a avut loc la Teatrul Național, întrunirea literaților, când s'a statornicit temelia societății «Frăția Română».

A domnit un entuziasm de nedescris, în mulțimea de profesori, literați și studenți, care ocupă și cel mai mic locșor al sălei.

După întrunire, mulțimea a recondus până la gară, pe dl Iorga și pe dl profesor A. C. Cuza, cari pleacă la București, unde vor lua cuvântul la întrunirea literaților de Luni sara. Au plecat odată cu d-nii Iorga și A. C. Cuza și un număr foarte mare de studenți ieșeni. La plecarea trenului, lumea a izbucnit în aclamațiuni, care păreau că nu se mai sfârșesc.

În tot timpul a domnit cea mai perfectă liniște.

Sedința Academiei Române. Din cauza lipsei dlui Ioan Kalinderu din țară, ședința de Luni a Academiei Române a fost prezidată de dl D. Ollănescu-Ascanio.

În această ședință dl profesor Dr. Babeș, a făcut o importantă comunicare privitoare la câteva rezultate obținute de d-sa prin metoda română a tratamentului turbărei.

Eruditul academician spune, că în câteva împrejurări grave, când viața persoanelor mușcate de câni turbați, eră cu totul periclitată, a avut curagiul să facă experiențe pe pielea acestora, injectându-se cantități ceva mai mari decât cele obicinuite, de ser antirabic pentru vindecarea lor.

Deși asemenea experiențe nu s'au făcut pe socoteala oamenilor nici la institutul Pasteur din Paris, nici la institutul antirabic din Viena, ele au dat rezultate strălucite.

Așa prin metoda românească aplicată de dl Dr. Babeș în tratamentul turbărei, din 950 bolnavi îngrijiți în 1904 în capitală n'a murit nici unul, pe când prin metodele străine, din 730 îngrijiți în acelaș an la Paris, în acelaș an au murit 5, iar din 235 îngrijiți la institutul antirabic din Viena a murit în număr egal.

Pentru a documenta și mai bine superioritatea metodei românești mai cităm și următorul fapt din multele citate de savantul medic în conferința sa.

În 1905 guvernul austriac a trimis la institutul antirabic din Capitală 150 bucovineni mușcați de câni și de lupi turbați spre căutare, care au fost cu toți vindecați, pe când din alți 41 bolnavi trimiși în cura institutului antirabic din Viena, au murit 3.

Chiar guvernul austriac a fost deci nevoit să recunoască, că rezultatele obținute în tratamentul turbărei prin metoda română sunt în adevăr strălucite și că această metodă este mult superioară altor metode străine.

Un alt rezultat important obținut prin aplicarea tratamentului român e că perioada de incubare, care eră înainte de 30 de zile a fost redusă la 15 sau maximum 20 de zile, așa că după acest termen se poate ști cu cea mai mare precizie dacă persoana atinsă de turbare a scăpat sau nu de pericol.

Interesanta și mult documentata conferință a dlui profesor Dr. Babeș, a cărei subiect e atât de mult discutat și în străinătate a fost mult aplaudată de membrii Academiei și distinsa asistență.

Delegația aradană.

Azi delegația aradană, compusă din mai multe notabilități sub presidenția primarului Institoris s'a prezentat la primul-ministru Fejérváry și la ministrul Vörös László.

Se știe, că hotărârea de a merge o deputație la Budapesta a pricinuit mare zarvă în societatea aradană, în deosebi în sinul camerei de comerț, unde kossuthiștii strigau, că e o rușine să meargă cineva la ministrii de acum.

Între cei decizi a merge e și Péterffy însă, președintele partidului kossuthist. Cer-

turile iscate cu acest prilej au determinat apoi pe președintele kossuthiștilor să demisioneze, așa că acum kossuthiștii s'au ales nu numai cu rușinea, că «Golgotha» lor se căciulește pela ministri, ci și cu o crasă presidentială.

Delegația are de altfel ca scop să ceară dela guvern lucruri folositoare orașului.

Nou proces de presă.

«Tribunei» i-s'a făcut din partea procuraturii o cinste: s'a pornit un nou proces împotriva ei.

De astă dată luat la țintă este unul dintre cei mai distinși scriitor români: amicul nostru Vasile Goldiș, secretarul consistorului aradan. Și anume pentru articolul «Nădejde» scris în numărul dela Crăciun.

Că ce a putut găsi procurorul în acel articol, care se rostește pentru pace și dragoste, nu știm.

Fapt e, că dl V. Goldiș a fost ascultat Mercuri la poliția din Arad, unde i-s'a adus la cunoștință, că procurorul la improcesuat pentru — agitație. Dsa a recunoscut, că a scris articolul — l-a și subscris de altfel — și a luat întreaga responsabilitate.

Băile de iod dela Basna.

Implinindu-se un period de arendă de 50 ani, comunitatea bisericească evanghelică din Basna a ajuns iarăși în deplina posesiune a băilor sale vindecătoare. În conziderarea acestei schimbări a împrejurărilor, pot să fie de interes pentru cercuri mai largi următoarele informațiuni asupra «băii bisericii» și asupra sezonului ce se începe la 1 Iunie.

Medic al băilor și totodată director a fost instituit dr. Eugen Porea, care născut în Basna și așezat acolo ca medic cercual de ani de zile, a fost în poziția de a putea cunoaște nu numai întreaga administrarea a băilor, ci și să trateze toate morburile (scrofuloză, boală de piele, exudate, dureri reumatice, podagră, boale de oase și încheieturi, boale sexuale etc.), pentru cari au fost cercetate cu escelent rezultat băile de iod, aflătoare pe pământul bisericii, decând ele s'au pomenit. Dr. Porea de prezent e în Viena, pentru a studia mai de aproape rezultatele cele mai noue ale balneologiei și îndeosebi a se familiariza cu diversele metode de cură în băile de iod. Administrația băii, precum și controlul casei și contabilității a fost încredințată fostului șef de postă în Mediaș, Teodor Krütner.

După ce intențiunea comunității bisericești de a ridica înainte de începerea sezonului de băi din anul acesta, un nou edificiu pentru băile de cadă, și gazurile ce ies din pământ să fie întrebuințate la încălzit, luminat și ca putere motrice, din cauza scurtimii timpului nu se poate realiza, deocamdată se vor întrebuința numai băile de cadă din edificiul vechiu, a căror renovare resp. întocmire din nou e încredințată firmei sibieni «Frații Fabritius»; cu toate acestea publicul băilor va avea la dispoziție zilnic 60—70 băi de cadă respective băi de nămol în cadă, băi calde și ieftine în bazin, cari își primesc apa din renumitele «isvoare din stânci». — O deosebită grijă se pune pe repararea radicală și arangiamentul cinstit al locuințelor, până acum tare neglijate, așa încât acum se poate da oaspeților de băi locuințe sănătoase și comode cu serviciu corespunzător nu numai în «Vila promenadei» ci și în «Müllerhaus» (calea lungă) și în «Binderhaus» (calea scurtă).

Administrația băilor mijlocește bucuos locuințe și în comună. Pentru birtul, aflător în promenada principală între frumoase plantații și grupe de arbori, care afară de parcul băilor are o mare sală de mâncare cu verandă de sticlă și terasă cu mese, apoi o odă de joc, culină precum și mai multe odăi de locuit și economie, se caută un birtaș, la a cărui angajare se va lua în conziderare nu atât mărimea arendei, cât mai mult capacitatea de a putea satisface chemării sale grele.

Pentru petrecere e angajată o cabelă constatătoare din 12 muzicanți, care cântă de 2 ori pe zi. Cine însă nu iubește muzica de promenadă balurile și concertele, află ocaziune de distracție în frumosul și vechiul parc umbros, în mijlocul căruia se află baia bisericii, precum și pădurea de preste 1000 jugăre. — Informații mai de aproape dela «Administrația băilor bisericii în Basna».

Din străinătate.

Acordul final în chestiunea marocană.

În sfârșit, după o dezbateră de câteva luni, în cursul căreia adesea să credea că cele două puteri rivale, Germania și Franța, se vor despărți fără a-se înțelege, conferința dela Algesiras a realizat un acord final între aceste puteri. Iată pe scurt rezultatul conferinței:

Cele opt porturi ale Marocului cari au format un punct de căpetenie al conflictului au fost împărțite astfel:

Spaniolii singuri vor avea Tétuanul și Larache;

Francezii și Spaniolii împreună vor stăpâni Tanger și Casablanca;

Francezii singuri vor avea Magador, Saffi, Mazagan și Rabat.

Impărțirea aceasta privește mai cu seamă organizația poliției în aceste porturi.

Statele, cari capătă singure s'au colective acestea porturi vor stăpâni poliția și deci porturile acestea.

Aranjamentul s'a încheiat numai pe cinci ani.

Banca marocană, mijlocul principal de stăpânire va fi internaționalizată. Ea se va împărți în 13 părți, dintre cari Franța va avea 3 părți, celelalte puteri câte una.

Banca va avea 4 censored numiți de cătră următoarele bănci: banca franceză, engleză, imperială germană și cea spaniolă.

În general Franța a primit partea mai mare a mijloacelor de influență în Maroc: poliția și băncile. Totuși față de pretențiunile ei primitive de a stăpâni singură aceste mijloace se afirmă cu drept cuvânt, că ea a trebuit să cedeze și este deci partea mai mult învinsă.

Telegrame.

Intâmplările din Rusia. *Petesburg*, 3 Aprilie. Alegerile orașenești au decurs în mod liniștit. Dintre cei 188.184 de alegători, au luat parte la alegere mai mult de 60%.

Afacerea asasinilor sârbi. *Belgrad*, 3 Aprilie. Ziarul «Mali Journal» scriind despre asasinii regelui Sârbiei, spune că Anglia în aceasta afacere n'ar fi având nici un amestec, și dacă ar avea, Sârbia nu i-ar împlini dorințele, căci atunci ar desconzideră Rusia, Franța, Germania, Turcia, Muntenegro, Bulgaria și cu un cuvânt pe toate acele state, cari după intâmplările oribile, au încheiat iarăși legături de prietenie cu ea. Anglia deci stă în față mai cu toate statele din Europa și cu statele unite din America «Novi Okre» organul conspiratorilor, tot în aceasta afacere scrie următoarele: Eschiderea conspiratorilor din sânul miliției ar avea conzecința, că elementul cel mai bun, cel mai grav, cel mai de cinste, ar fi delăturat și s'ar da anză la plămădirea unei intrigi secrete.

Țara ar fi de nou espusă reacțiunii și toate rezultatele din revoluția din Maiu ar fi zădărnice.

Executarea unui procuror. *Londra*, 4 Aprilie. Știri sosite dela Chicago anunță că o comisie, în care era și procurorul de acolo, s'a dus să viziteze temnița de stat. Procurorul Yellow s'a uitat și la scaunul electric cu care se execută cei osândiți la moarte. Din glumă, el s'a și așezat în scaun. Cineva a apăsă însă atunci butonul curentului electric care s'a descărcat cu atâta putere, încât procurorul a rămas ca trăznit în scaun. Se crede, că e o răsbunare la mijloc. În toată țara casul face colosală senzație.

Către abonenții „Tribunei“.

Implinindu-se pătrarul prim al anului, rugăm pe cei rămași în res-tanță cu abonamentul ori să ne trimiță îndată bani ori să ne spună, când vor plăti. In caz contrar ne vom simți siliți a le sistă trimiterea ziarului.

De asemeni rugăm pe toți cari au plătit numai întâiul pătrar, să binevoiască a trimite abonamentul pe al II-lea pătrar, dat fiind, că pretutindenii abonamentele se plătesc nainte.

Ziarul se scrie și se tipărește cu multă cheltuială și noi avem ambiția să-l facem tot mai bun. Nu cerem pentru acest scop dela publicul cetitor, de cât regulata achitare a abonamentului.

„Tribuna“.

NOUTĂȚI.

ARAD, 4 Aprilie 1906.

— **Alegeri sinodali.** In cercul Birchiș, au fost aleși pentru sinodul eparchial aradan dnii Virgil Tomici și V. Goldiș.

— **Deputație daneză în Viena.** Din Viena se vestește, că deputația daneză ce a sosit acolo din Copenhaga pentru notificarea pășirii pe tron a noului rege, a fost sălășluită în curtea regală. M. Sa la orele unul a primit-o în audiență și a primit notificarea noului rege. Sara a fost oaspele regelui.

— **Noul post al lui Loubet.** Din Paris se vestește, că Emil Loubet fostului prezident al republicii i s'a urât de viața fără muncă, de aceea în timpul cel mai scurt va primi nou post. El va fi ales director pentru căile ferate Paris—Lion.

— **Sălbăticii jandarmerești.** Mercuri a început la curtea cu-jurați din Arad pertractarea proceselor sorocite. Intre altele era să se judece procesul țărănilor Vasile Bozgan și Pavel Măteuș din Sinitea, învinuiți că ar fi vrut să aprindă o casă.

Ajungând înaintea judecătorilor, ei au tăgăduit că ar fi avut de gând să aprindă. Presidentul Köller a întrebat atunci de ce la întâia ascultare au recunoscut aceasta? Ei au răspuns că numai îngroziți de bătăile ce au suferit dela jandarmi au recunoscut. Procurorul Szkolczai a zis că asta nu-i adevărat; deoarece-ce acuzați au susținut cu tărie acest lucru, judecătoria a hotărât să se facă cercetare împotriva jandarmilor și să fie ascultați martorii celor doi români. Jandarmii au călcat de altfel legea și prin faptul că i-au ținut arestați 9 zile, pe când n'au drept să-i țină mai mult decât o zi la ei, ci să-i ducă la judecătoria.

— **Cine uită tot.** Poliția din Paris a deținut o femeie tânără, care ore întregi umbla pe stradă în sus și în jos fără nici un scop. Așa are treizeci de ani, e frumoasă, și elegantă. Poliția a întrebat-o să-și spună numele și ocupația. Femea a răspuns:

— Nu știu cine sunt și cum mă chiamă, nu-mi aduc aminte de nimic. Dimineața am fost în cimiterul din Bagneaux, ca să mă rog la mormântul cuiva, dar ori cât mă trudesesc să-mi aduc aminte la mormântul cui am voit să mă rog, nu sunt în stare a ști. Atâta știu, că am doi copii, pe cari foarte îi va neliniști nereîntoarcerea mea la ei.

Mărturisirea femeii nu era suspectă de fel. E curios, că acesta e al doilea caz, când pe oameni sănătoși nu-i mai sprijinește memoria.

— **Rămasul bun al generalului înfrânt.** Kuropatkin, vestitul general înfrânt în atâtea lupte și-a luat adio dela armata din Mandjuria, pe care a condus-o dintr'o înfrângere în alta. Generalul înzestrat cu atâtea calități nobile, a adresat feciorilor următoarele cuvinte de adio:

«Îndată ce se desființează prima armată din Mandjuria, la porunca mai înaltă, am să părăsesc Mandjuria.

Doi ani am comandat această armată și în decursul acestui timp m'am putut convinge ce brave trupe am condus. La începutul războiului am împiedecat inamicul de a înainta.

Ați murit mai bine, de cât să va părăsiți poziția. Inamicul nostru și-a plătit scump învingerea, a și suferit așa pierderi cari numai cu greu se vor putea restitui. Durere, parte n'ați avut de glorie, cu toate aceste cu părere de rău a-ți luat la cunoștință încheierea păcei. Cu stimă însă putem să ne aducem aminte și de adversarii nostri. Și sunt convins, că Japonezii încă datoresc recunoștință armatei din Mandjuria. Primiți cu toți, generali, oficeri, medici «funcționari, mulțumirile mele».

— **Asociațiunea la sate.** Cetim în «Unirea»: Comitetul despărțământului Blaj al Asociațiunii pentru cultura și literatura poporului român, a hotărât să țină o serie de prelegeri economice în comunele de pe teritoriul despărțământului. Inceputul s'a făcut Duminecă în 25 Martie în comuna Crăciunel. Aici s'au prezentat dnii I. Negruțiu, directorul desp. Gavril Precup, profesor, N. Pop, profesor, apoi advocații dr. Daniil Sabo și dr. Cornel Ordace. Poporul s'a adunat în număr neașteptat în sala noii școale în frunte cu părintele Rațiu și inv. Bărbuleț. Aici a luat cuvântul prof. Precup, vorbind în termeni populari de Asociațiune și foloasele ei pentru popor. Dl A. Pop, le-a vorbit despre cultura rațională a viei, iar dl I. Negruțiu, despre nutrețul măiestrit. Conferențarii au izbutit să țină atențiunea poporului încordată cu exemplele vii. Poporul a arătat deosebit interes acestor conferințe și se putea ceti de pe fețele lor bucuria, ce o simțesc, auzind pe domnii lor dela Blaj, ce sfaturi și învățături folositoare le dau. La stârșit li-s'au împărțit un număr frumos de cărți instructive; iar păr. Rațiu a mulțumit comitetului în numele poporului adunat pentru interesul ce-l arată întru luminarea lui. Sperăm și credem, că comitetul despărțământului nostru va fi pretudindenea întâmpinat cu dragoste în frumoasa îndatorire, ce și-a luat de-a lumina poporul nostru.

— **Moștenitorul de tron al Serbiei.** Ziarului «Secolo» din Milano i-se comunică următoarele: Colonelul Milojevici, prim adjutantul regelui Serbiei după cum se știe a renunțat la rangul de oficer și și-a părăsit postul. Oficios s'a comunicat, că colonelul a fost silit să plece din împrejurări particulare. Față cu acestea adevărul e următorul: Cu câteva zile nainte, Milojevici se re'ntorcea noaptea spre casă și văzu cum un oricer tânăr sări pe fereastră din locuința lui, și o luă la fugă. Colonelul se luă după oficer și împușcă de două ori după el, nu-l nimeri însă. În ziua următoare colonelul Milojevici trimise secundantului la sublocotenentul de gardă Gojkovici, bănuind că dânsul a fugit din calea lui, că adevărat el i-a cucerit nevasta. Gojkovici a respins bănuiala cu revoltă și dovedind că numita noapte a petrecut-o în casina oficerilor, din partea lui a declarat chestia de încheată. Luând colonelul la întrebare servitorimea, a aflat că oaspele de noapte a fost prințul moștenitor George. Colonelul astfel a demisionat din armată. Un alt ziar completează aceasta știre cu comunicația, că regele a pedepsit pe fiul său cu patrușprezece zile arest de oadaie.

— **Banii te fac renumit.** De câteva săptămâni presa maghiară terfelește pe episcopul Bublics din Cașovia în modul, de care prelații trebuie scutiți. N'am scris nimic în aceasta afacere până acum, intrucât nu ne venea să credem că comunicatele ziarelor să corăspundă adevărului.

De astă dată ne-am înșelat. Tot ce s'a scris se reduce la purul adevăr. Va să zică a fi episcop în Cașovia e lucru frumos. Poziția înaltă,

are influență la toate — și ce e principal are venite de sute de mii, ce se pot cheltui fără nici un control. Și unde sunt atâția bani, poate să se câștige și ce lipsește. Episcopul Sighismund Bublics, spre pildă aveă dorința să devină renumit, și ca despre el să se vorbească, ca despre un mare învățat, dar — durere — îi lipseau calitățile spirituale, ce-l fac pe om renumit. Bublics mai doreă să aibă atributul de «savant», dar îi lipseă știința, ce puteă să-l facă savant! Aveă însă bani. A luat în arândă deci mintea, știința, facultățile spirituale ale altuia, cu a cărei însușiri, daruri nemuritoare, Bublics devenise om mare, om, care aveă să fie pomenit în istoria bisericii sale. «Apostolul propovăduirii iubirii» însă s'a uitat cu desăvârșire, de omul «neputincios» ce i-a dat mărire, poziție și nemurire. Acel «neputincios» în schimb a trebuit să se mulțumească cu fără-măturile de pe masa bogatului.

Adecă Escelența sa a făgăduit foarte mult, dar împlinise puțin.

Ca să nu creadă însă cineva, că cele scrise până aci sunt fraze goale, publicăm mai la vale una dintre epistolele ce Dr. Toldy László, care și-a vândut mintea, le adresase lui Bublics.

Iată această epistolă:

«Deși în mijlocul celor mai mari desnădăjduiri aștept împlinirea celorce Escelența voastră mi-le-ați făgăduit mai nainte cu două luni și deși epistola mea scrisă atunci, probabil ar puteă să aducă desnodământul dorit, căci Escelența voastră ar puteă să-și facă o icoană vie despre toate, cu toate acestea, aștept și iar de nou aștept, căci precum până acum nici odată, așa nici acum nu voesc să spun sau să fac nimic, ce V'ar jigni măcar pe un moment...»

In aceea epistolă am amintit făgăduelile ce mi-le-ați făcut și am amintit și aceea, că acele făgădueli nu le-ați împlinit încă. Vă rog, dacă aveți milă nu mă lăsați în aceasta neliniște ucigătoare, căci chiar așa ceva nu merit din partea Escelenței voastre».

Spune apoi în epistolă, ce serviciu a făcut el lui Bublics. Din ce adecă se adeverește, cum și-a câștigat Bublics renume, mărire și știință. Dar Bublics nu s'a mulțumit cu atât, el a voit să ajungă și metropolit.

Dar aceasta costă bani! Hajnóczi, concrezutul episcopului s'a folosit însă de ocaziune. Arată modul, cum ar puteă ajunge metropolit. Se înțelege în prețul unor mari sume de bani. Și Bublics, acel om bolnăvicios aruncă banii, făcând cheltueli, numai să-și vază visul realizat. Hajnóczi, a fost deținut, fiindcă a înșelat dela Bublics bani, pentru dobândirea scaunului metropolitan din Kalocsa.

Acest caz adeverește adecă, că Bublics a dat bani spre acest scop. Cheltuelile lui creșteau în mod enorm, ce poate — voiă să le acopere din venitele sale de metropolit.

Intrucât a dorit Bublics să ajungă metropolit se esplică și din împrejurarea, că el a făcut legături de prietenie cu ceva Madame Voigt, care locuește în un castel bine aranjat în un sat aproape de Viena. Această femeie știe toate secretele aristocrației maghiare și austriace. Sa-loanele ei sunt vizitate — în mod secret — de aristocrația celor două țări. In casa ei se învârtesc cele mai frumoase ființe din Europa.

Fiind aceasta femeie atât de cercetată, știe multe secrete, și să nu ne mire faptul, dacă se zice, că prin ajutorul ei s'au deslegat multe lucruri grele.

Aceasta femeie a voit să facă din Bublics metropolit, spre ce scop a și lucrat admirabil. Fiind că la casa ei umblau și preoți, cari aveau influență la scaunul papal din Roma, — se înțelege, — că pe aceia i-a putut ușor dobândi pentru cauza lui Bublics. Dar în sfârșit lucrul nu depindea dela acesti preoți. Cunoște ea însă un iezuit, care eră foarte isteț și mare diplomat. Dela acesta se așteptă toată nădejdea lui Bublics.

Acest iezuit trăia în curtea archiducelui Iosif, bărbatul archiducesei Maria Valeria. El era spiritualul curții domnitoare. Pe acest iezuit l'a înduplicat Madame Voigt să vorbească în afacerea lui Bublics, cu acele dame, cari puteau să aibă influență la îndeplinirea metropoliei din Kalocsa.

Rolul lui Hajnóczi se începe aici. Aici s'a început corespondența între el și iezuitul din curtea domnitoare.

Între epistole unele sunt de un conținut, ce face aluzie la unele femei și la unele petreceri. Multe vorbesc exclusiv de metropolie.

Dar întreg aparatul a fost zădărnicit. Bubics a îmbătrânit în scaunul episcopal din Cașovia.

— **Soartea slavului.** Din Aranyos-Megyes se vestește, că Izidor lungreisz, proprietarul unei mori de acolo, tratează în mod de totul tiran cu un lucrător, care a fugit dela el. Morarul George Prokai a fugit adecă, pentru că proprietarul a tratat cu el foarte dur. A fost adus însă cu poliția și depărtându-se aceasta, l-a bătut până l'a lăsat mai mort. Bietul muncitor și-a pierdut mințile.

— **Aradul și tulipanul.** Comedianții cu tulipanul din capitală au avut darul de a găsi popularitate și în orașul nostru, căci după cum vestește »Arad și Vidéke« tulipanul va fi floarea predilectă și a publicului maghiar din loc. Societatea femeilor maghiare din Arad publică un avis în care aduce la cunoștință că tulipan se poate cumpăra în următoarele prăvălii maghiare: Hoffmann Antal, Maresch Gyula, Wadowszky Gusztáv Brunner Béla, Licher Ferencz, Pick Ernő, Glück Dezső, Keppich Zsigmond, Bloch H. și Kerpel Izsó.

Adevărate nume ungurești și în adevăr naoși maghiari. Nu știu cine va fi mai bucuros de acest avis, soviniștii maghiari cu tulipan la butonieră, sau »maghiarii« cari vor vinde această floare miraculoasă.

— **Maștera.** Din Cinci-Biserici se vestește următoarele. Iosif Varga s'a căsătorit a doua oră rămânându-i dela prima un copil de patru ani, pe care mama sa mașteră îl batea continuu. Bărbatul n'a putut suferi aceasta brutalitate din partea femeii, ci i-a spus să nu-l mai bată, căci la caz contrar va fi rău. Ea n'a ascultat, atunci bărbatul a bătut-o bine. În ziua următoare copilul a fost găsit spânzurat în grajd. Bărbatul bănuște pe femeie de aceea a și dat-o pe mâna poliției.

— **Nuntă la curtea regală din Spania, mai nainte cu 250 ani.** Timpurile se schimbă, chiar și în Spania romantică. Ce deosebire între nunta lui Alfonso și a lui Carol II, ce a avut loc înainte de aceasta cu 250 ani. Carol II-lea a luat de soție pe princesa Maria Luiza de Bourbon, care se născuse în Anglia. A fost foarte înrățat, când i-s'a spus, că trebuie să fie regina Spaniei.

Înzadar a rugat pe regele Ludovic al XIV-lea să o mântue de această onoare, el a rămas constant pe lângă hotărîre sa. Biata Maria Luiza, care atunci abia era de optsprezece ani și-a șters lacrimile și s'a măritat după regele Spaniei.

Carol al II-lea era un om foarte sentimental, îndată s'a îndrăgostit de moarte în princesă, dar nu peste mult viața i-se părea un iad, în urma jaluziei lui. Dama de curte a fost Terranova, princesa tirană, care chinuia și pe regina. Ea omorâse și pe papagalul reginei, numai din motivul că acesta învățase să rostească câteva vorbe franțuzești. Când regina a știut, cine a omorât papagalul ei, a devenit atât de furioasă, încât a tras respectivei două palme. Se făcuse un mare scandal, și regele a voit să o pedepsească pe regina foarte aspru, dar ea s'a mântuit de această pedeapsă, suptindu-i un dulce »secret.«

Regele s'a foarte bucurat la această veste, dar dulcele secret n'a voit să se realizeze.

Pe acelea vremuri în curtea regală din Spania, stăpâneă o etichetă foarte severă. Spre pildă oricare bărbat era pedepsit cu moarte, dacă atingea pe regină, chiar numai din întâmplare. Când odată regina căzuse de pe cal, un picior i-se oprise în șea, dar doi tineri o mântuise de primejdia morții. Aceștia apoi au fugit și ar fi fost pedepsiți cu moartea, dacă regina nu i-ar fi mântuit.

— **In limba florilor.** Nici dracul n-a știut, că dnul Fischer, jidanul botezat — a cărui naș a fost Andrassy Gyula — vinde atare tulipan, ce e contra jidanilor. Al naibii băiat trebuie să fie acest Fischer. El adecă a fost în stare să-și batjocurească neamul său, numai ca să poată aduce servicii patriei sale mult iubite. Ziarul »Alkotmány« e constatat doar în articol de fond, că simbolul cu tulipan, înseamnă să omori pe ori ce jidan.

Ziarul »Alkotmány« așa își cinstește prietenii, cu cari e frate de cruce, când vorbește despre Morții din coalțiie.

Dacă tulipanul este simbolul antipatiei față de jidani, atunci se adevărește, că Fischer lucră contra neamului său. În sfârșit, ce-i pasă! Numai bani și câștig să fie!

— **+ Necrolog.** Văd. Iulia Ungurean n. Ursu, ca soție și fiica Terenția, cu inimă frântă de durere anunță tuturor rudeniilor și prietenilor trecerea din viață a mult iubitului soț și tată: *Ambrósiu Ungurean*, preot gr. or. rom. în al 48-lea an al vieții și al 19-lea al fericitei sale căsătorii, după împărțășirea cu sfințele taine la 20 Martie (2 Aprilie) a. c.

Rămășițele pământești ale scumpului defunct, se vor așeză spre vecinica odihnă în cimiterul din loc la 22 Martie (4 Aprilie) a. c. la 10 oare a. m. Curtacher la 20 Martie (2 Aprilie) 1906. — Fie-i țărîna ușoară și memoria binecuvântată!

— **O plăcută surprindere de sfințele Paști** este fără îndoială o poliță de asigurare pe viață în favorul soției, a copiilor, a rudeniilor, sau pentru amici, la cari ține tot omul de bine.

Și pentru donațiuni filantropice, la biserici, școli etc. prin o asigurare a vieții se poate ajunge pe calea cea mai ușoară la un capital respectabil. În privința aceasta atragem atențiunea onoraților cetitori, recomandând institutul de asigurare »Transilvania« din Sibiu.

— **Drama din Roma.** Luni de dimineață dl Ernest Arnand secretarul consulului francez a fost găsit mort cu soția sa în domiciliul său din Piazza della Madonna din Roma.

Dl Arnand și soția sa aveau amândoi câte o rană la cap cauzată de focuri de revolver. Se asigură că e vorba de o dublă sinucidere ori domnul Arnand și-a ucis soția și apoi s'a sinucis.

S'a găsit pe pat un revolver între cele două cadavre. Înainte de a muri Arnand a scris o scrisoare tatălui său. El lasă trei fii dintre cari cel mai în vârstă este de 8 ani. Ziarul »La Capitale« zice că se atribuie sinuciderea unor dificultăți financiare sau unor certuri familiare. De asemenea se crede, că-i vorba de un acces de nebunie.

— **Mulțumite publice.** Subscriși în numele comunei bisericesti Iablanița aduc și pe calea aceasta mulțămitea cea mai mare următorilor creștini evlavioși pentru darurile făcute la s. noastră biserică, anume:

Frații Nicolae și Pavel Stroiescu au ridicat în centrul comunei o cruce de marmoră albă în preț de 1000 coroane lucrată foarte bine și frumos în petrișia lui Bibel din Caransebeș. Această cruce s'a sfințit cu mare solemnitate și s'a predat comunei bisericesti între călduroase urări de să trăiască la adresa acestor binefăcători.

Cel dintăiu adecă Nicolae Stroiescu a cumpărat pe seama s. biserici și mai nainte un steag în preț de 100 coroane și în companie cu Petru Nicoara o cerime de 400 cor.

Dumnezeu să le răsplătească această faptă creștinească și să le dăruiască multe zile senine și fericite ca să poată jertfi și mai departe pe altariul națiunii și al bisericii.

Iablanița din ședința comitetului parochial ținută în 2 Februarie 1906.

George Tatu,
președ. com. par.

Petru Stroiescu,
not. com. parochial.

— Cu ocaziunea spedării apelurilor noastre On. oficii protopresb. și parochiale din Dieceza noastră Arad — întru ridicarea unei biserici nouă — în frunțașă comună Chitighaz cu colecta Nr. 17 s'a încasat dela următ. domni: Iosif I. Ardelean 1 cor. 10 fil.; Vasiliu Beleş 1 cor.; Aurel M. Popovici 1 cor.; Constanța Serb măr. A. M. Popovici 1 cor.; Nora Miși și Zina Popovici 1 cor.; Pavel Szilágyi 1 cor.; Augustin Ardelean 40 fil.; Traian Țabic 1 cor.; Mihaiu Istin 10 fileri; Ioniță Ardelean 1 cor.; De tot 8 cor. 70 fil.

Primească on. domni donatori cele mai sincere mulțumiri pentru marimioasele dăruiiri întru acel scop.

Îndeosebi mulțumim vrednicului preot capelan Ioniță Ardelean, pentru viul interes manifestat, carele prin dragostea și zelul pastoral cătră sf. biserică, a știut să interpreteze cuvintele

păr. Aug. din apelul nostru. Căpruța, la 15/28 Martie 1906 pentru comitetul paroh. Dimitrie Maci, paroh. preș. com. par.

— La concertul împreună cu teatru arangeat de plugarii din Mihalț în 8 Iannarie a. c. în Teiuș cu intrate de 453 cor. 10 fil. spese 379 cor. 12 fil. venit curat în favorul școalelor 74 cor. au binevoit a suprasolvi următorii domni:

Dr. Laurențiu Pop avocat în Abrud 50 cor.; Valeriu Daian Vasile Hagea, văd. Klein Malvin câte 6 cor., George Pop, Gavril Rad, Frid Leopold, Frid Armin câte 5 cor., Krengl, Frid David, câte 4 cor. 20 fil., Dr. Boier Jenő, Salamon Herman, Andrei Patachi, Ioan Patachi câte 4 cor.; Basil Pop 3 cor., Kanpfman Iuliu 3 cor. 20 fil., Löve Desideriu 2 cor. 20 fil., Horváth László, Venczel Cornel, G. Calugăr, Salamon David, văd. Farnos, Ioan Radu, Klein Mihai, Gr. Sărbu câte 2 cor., E. Radu 1 cor. 20 fil., Salamon Ignác, Dr. Incze Albert câte 1 cor., Nicolae Frățilă, Georgé Spătărean, Ioan Raț câte 1 cor. 20 fil., Ioan Ciorțea, Ioan Bogdan, Vasile Micuda, T. Bratoiu câte 80 fil., Eremie Iliescu 50 fil., Toma Pop, N. Barbat, S. Pauleti, N. Aron câte 40 fil., L. Lucaciu 60 fil., N. Domșa, G. Bălan, T. Muntean, Manase Becicheri, G. Cetean, Alexandru Fugată, Alex. David, Pal Lajos câte 20 fil.

Primească marimioșii domni și pe această cale cele mai sincere mulțumite. Mihalț la 30 Ian. 1906 Alexandru Patac cassar.

— **Magazin de stofă de fabrică, Leichner și Fleischer,** Pécs. În magazinul exclusiv de stofă de fabrică se află de vânzare 3 metri stofă de lână pentru întreaga îmbrăcăminte bărbătească, dela 3'30—4'40—6'60 floreni în sus până la cea mai fină.

Pentru provincie trimitem bucuros probe. *Leichner și Fleischer,* Arad, Szabadság-tér 17 Telefon 475.

— **Fluidul Universal.** Cel mai nou esenț pentru alinarea durerilor și frecarea corpului e. *Fluidul Universal,* (esenț din flori miroșitoare) Se folosește la junghiuri, reumatism, la dureri de oase, de dinți și de cap, acest esenț e recomandat de toți medicii, reînnoește și întărește atât mușchii, cât și nervile obosite.

Prețul unei sticle de un deci e 1 cor. 50 fileri, dacă procurăm 3 sticle speșele de postă nu se socotesc. 1 sticlă mică de probă costă 40 fil., 6 sticle mici constau 3 cor., iar 12 sticle constau 5 cor. Speșe de postă nu se socotesc.

Sticle de cele mici, de probă, pe lângă trimiterea unei mărci de 20 fil. fără speșe, la învoire trimite unicul pregătitor de »Fluid Universal«. *Apotheca lui Coloman Skribanek,* la crucea roșie. În strada Holló și în colțul străzii Hunyadi.

Magazin principal în Budapesta la farmacistul Török József în Király utca 12 și Calea Andrassy nr. 26, precum și în mai multe farmacii.

— **Wolf J.,** pantofar de ghete femeiești și bărbătești. Arad, strada Weitzer (palatul minorilor).

CONCERTE, PETRECERI.

Tinerimea comercială și industrială română din Siria aranjază Luni în 3/16 Aprilie (a doua zi de Paști) 1906, în sala de dans a bisericii gr.-or. române din Siria *reprezentatiune teatrală* împreună cu petrecere de dans la care cu toată onoarea invită în numele comitetului aranjator: Romul Măerușan, paroh ort. român, prezide. Dimitrie Popovici, cassar. Prețul de intrare de persoană: locul I: 2 cor., loc. II: 1'50 cor., locul III: 1 cor., începutul seara la 8 oare. Venitul curat e destinat pentru procurarea unui prapor bis. a comercianților și meseriașilor din Siria. — Bilete se pot procura dela cassariul D. Popovici și seara la cassă.

Suprasolviri se primesc cu mulțumită și se vor cuită pe cale ziaristică. La joc va cânta (zice) muzica din Arad condusă de Erdélyi Tóni. Program: »Piatra din Casă« comedie în 1 act de V. Alexandri. — Persoanele: Căminarul Grigori Pălcu, dl Petru Borlea; Comisul Nicu, fiul său dl George Cismaș; Cucoana Zamfira, văduvă dna Sofia Popovici; Marghiolița, fiica ei dsoara Aurelia Sevici; Leanil, vărul Marghioliței, dl Teodor Vidac; Herr Franz Birman, doctor dl Mihai Maja; Ioana dsoara Sofia Vanc.

Aceștea îi va urma:
»Paraclisierul« operetă într'un act. — Persoanelle; Florian, tinăr țaran dl Ioan Secheșan; Flo-

rica, tinăra orfană dsoara Elena Faur; Colivescu, paralisier dl Ioan Rezman.

Sub pauză se vor executa jocurile naționale: »Bătuta și Călușorul«.

Partea literară.

Din trecut!...

Vulturi, lei, tigrii setoși
Harapi albi și Feți-frumoși,
Și smei din iaduri scoși,
Și dușmanii nemiloși
Stau piulați și fricoși
Naintea voastră, strămoși....

Azi când mai răsfoim din când în când paginile învechite... a romanticei țări -- a Ardealului -- nu putem, ca să nu ne emoționăm, când ajungem la acelea locuri fatale și de tristă memorie. Nu putem să ne delectăm în d'ajuns în panorama așa de minunată a unei țări cu un trecut falnic și glorios...

Nu putem să nu ne reînprospătăm în memorie acei munți pe ale căror coaste cândva curgea povoiu... sângele dușman... iar părăușele cristaline a acestor munți erau prefăcute în câte un brău roșu!...

Oh! voi văi, coline, dealuri, munți, voi piscuri ocrotitorii și adăpostul curagioșilor lei și măreților vulturi!...

Voi, martori contimporani, adevărați a înfinitelor evenimente, cronice din acelea vremuri când țaranul român își plecă forțat mâinile și picioarele la cruntele cătușe, iar grumazii la jugul iohăgiei.

Voi! toate le-ați auzit... văzut... simțit, iar codri vostri și arată bucuria zilelor senine prin doine, iar înfristarea zilelor de urgie prin jalea fratelui său...

Ve-ți putea voi să spuneți, că în acelea zile de grea vijelie s'a supus Românul ca și alții?...

Am rămas sclavi ai vecinicii? sau doară ne'am lăsat seduși de valurile spumegătoare... pe a căror unde jigantice plutea falnic corabia dușmană ce prin vorbe măgulitoare, demonești -- ba în celea mai multe cazuri cu forța -- ne chema să căutăm refugiu sub coperișul ei mareț...

Nu ne-am dus... o sfântă cruce românească ne-am făcut, în dorul nădejdei ne-am continuat calea pe bărcile noastre purtate ușor de puterea vântului, astfel lovite de stânci, amenințate de turbatele valuri... pe lângă toate acestea pedeci, cursă... cu ajutorul lui Dumnezeu am ajuns țărnuțul, fiind conduși de busola, -- de contimporanii apostoli ai națiunii.

Am rezistat în contra tuturor atacurilor dușmane, și rezistăm și azi, ba cu siguranță putem și în viitor, numai unire și voință să fie.

Sărmanii strămoși! ei n'au avut știință așa multă, bunăoară cum avem noi astăzi, dar în schimb au avut ei brațe puternice, coasă, sapă... fer de plug, cu acestea si-au eluptat ei libertatea căci n'a vrut să mai tragă 'n jug...

Ei sărmanii flămânzi, setoși, goi, prin viscole, neauă, frig, ba prin pierdere de viață s'au eliberat de sclăvie, astfel ridicându-ne și pre noi cu o treaptă în sus de cum erau ei!...

Noi! azi nu ăst fel de mod, nu cu astfel de arme, ci cu arma culturii științei, înțelepciunii să nu putem continua opera ce numai au început-o strămoșii nostri!... să nu putem arată lumii că suntem »nepoșii strămoșilor«.

»Români din patru colțuri!... nu suntem noi și acum tot acei frați de cruce... purtând același nume -- nume de Traian -- având aceeași limbă, religie, port și obicei, și dacă toate aceste le-au știut păstra strămoșii nostri, dându-ni-le nouă ca moștenire, noi azi așa zicând oameni liberi să nu le putem păstra și în viitor!...

Pe noi azi vor să ne slăbească în tot ce avem bun și drag, lăsându-ne flămânzi, lipsiți și goi, în vechiul nostru prag...

Dar nu ne vom lăsa! ci uniți în cugete și 'n simțiri, nici că vom ști de a tiranului forțare, în schimb ne iubim dulcea limbă, sfânta religie, strămoșescul port, frumoasele obiceiuri, tot mai mult și mai tare!...

«S'atunci vină vremuri grele, vină vânturi viscolescă!...
«Sus va sta și neclătită gîntea noastră românească».

Aug. Maior,
inv. rom.

BIBLIOGRAFIE.

Cartea lumii.

Tot aceea librărie, din București, ce editează «Biblioteca pentru toți», scoate și un ziar cu titlul «Cartea lumii», ce voeste să popularizeze și pentru publicul românesc opere de valoare străine. A străbătut acest ziar și la noi și mărturisesc că m'a atins plăcut, văzând scopul ce-l urmărește.

În ăst mod ni-se dă prilej, de a cunoaște pe autorii străini și a celor tineri însuflețiți, dornici de muncă, și iubitori de literatură, cărora însă nu li-s'a dat modul de a putea însuși limbă străină.

Și se mai spune, că în aceea «Cartea lumii» vor fi traduse cele mai renumite scrieri din istoria universală.

După ce am citit mai multe numere din «Cartea lumii» n'am putut rămâne pe lângă bucuria, ce se făgăduie în numărul de probă. Nu, căci e desconsiderată aceea condiție, ce și la traducere e neapărat de lipsă: limba. E revoltător a îmbrăca opuri de valoare în o limbă atât de stălcită cum e cea folosită în traduceri din ea. Găsești acolo greșeli ce le pot face numai oameni streini de sufletul, gândirea și limba noastră, erori gramaticale, de concordanță, expresiuni neromânești etc.

Nici scrierile reproduse din literatura noastră, nu-ți dă aceea mângăiere sufletească, ce și-o dă tot acele scrieri când le citești aiurea, căci aici erorile de tipar sunt mai atâtea, câte cuvinte.

Cartea lumii nu publică numai scrierile de valoare din literatura universală, ci și unele scrieri, cari de fel nu pot fi nici folosite, nici edificatoare pentru cetitori.

Nu trebuie înveninat sufletul cu traduceri din scriitori decadenti, greșală ce se observă și la «Biblioteca pentru toți» deși credem că aceasta e sub o îngrigire mai românească decât «Cartea lumii». Acolo se publicase d. e. «Ce naște din pisică», -- datorită penei drului Urechea, -- în care se bate joc de religia creștină în modul cel mai necinstit și obraznic.

Nu e destul să-ți bați joc de societatea creștină, ci mai ai curajul a și cere bani dela ea, publicând aceea batjocură în o bibliotecă ce se numește «pentru toți» deci și pentru societatea batjocorită.

Imbrăcând traduceri în vestmânt curat și frumos, publicând numai scrieri de valoare «Cartea lumii» va fi bine primită la noi, la din contra nu o mai dorim. *Petru E. Papp.*

În Instiit. de arte grafice «Minerva» din București str. Regală 6, a apărut «Cultura Română», revistă de pedagogie științe și litere, cu cuprinsul următor: -- Educația militărească în școală; I. Găvănescul «Corpus Didactic și dl Spiru Haret»; I. Otescu «Contra pagini de Istorie»; Nd. Locusteanu «O lămurire dlui Spiru C. Haret»; C. Praja «Școala primară».

Comunicări: N. N. Tiron «Din viața satelor». Ecouri, diverse: -- «Pedagogie... de întruniri publice». -- «Atenție binevoitoare pentru profesorii secundari». -- H. Taine în românește. «Arhitectura».

Recenzii: A. Fournier «Pentru fii nostri când vor avea 18 ani Dr. I. S.

Economie.

Arad, 4 Aprilie 1906.

Bursa de mărfuri și efecte din Budapesta

Cota oficială pe ziua de 3 April.

INCHEEREA LA 12 ORE:

Grâu pe Aprilie 1906 (100-clgr.)	16:38 - 16:40
Secară pe Aprilie	13:40 - 13:42
Orz pe Aprilie	15:88 - 15:90
Cucuruz pe Mai	13:30 - 13:32
Grâu de toamnă pe 1906	16:40 - 16:42

INCHEEREA LA 5 ORE:

Grâu pe Aprilie 1906	16:44 - 16:46
Secară pe Aprilie	13:8 - 13:40
Ovăs pe Aprilie	15:48 - 15:50
Cucuruz pe Mai	13:36 - 13:38
Grâu de toamnă pe 1906	16:38 - 16:40

Bursa de bucate din Timișoara.

Grâu: 78-100 kler.	Cor. 15:50-15:60
« 79-100 «	-----
Secară: 100 «	12:20-12:30
Orz: « 100 «	13:50-13:60
Ovăs mercantil 100 klg.	14:10-14:20
« cermut 100 klg.	13:30-13:30
Cucuruz nou 100	13:20-13:30
« vechiu 100 klg.	-----

Prețul alcoolului în Arad.

Alcool rafinat în mare	Cor. 158:--
« « mic	« 160:--
« brut « mare	« 156:--
« « mic	« 158:--

Târgul de porci din Kőhanya.

De prima calitate ungară: Bătrâni, grei părechea în greutate peste 400 klg. -- -- fil.; bătrâni mijlocii, părechea în greutate 300-400 klg. -- fil.; tineri grei în greutate peste 320 klg. 125-127 fil.; calitate sârbească: grei părechea peste 260 klg. 120-126 fil.; mijlocii părechea 240-260 klg. greutate 121-122 fil. Ușori până la 240 klg. 116-118 fil.

Posta Administrației.

Dr. C. St. Am primit 10 cor. Abonamentul e plătit până la 1 Iulie 1906.

«Un bărbat de încredere». Epistole anonime nu se publică. Cei curați la suflet pășesc pe față.

Redactor responsabil: Sever Bocu.
Editor proprietar: George Nichin.

Cine vrea să cumpere

ghete de vară

(fél czipő)

ghete pentru bărbați pentru femei și copii
precum
în piele colorată

pe lângă prețurile cele mai moderate în un asortiment bogat acela poate se câștiga în prăvălia lui

Czernóczy Mihály

călțunar pentru bărbați și femei
Kossuth-utca nr. 67 și Boros Béné-
tér, nr. 2.

Dacă suferi de reumă și răceală,

nu căuta alt medicament
ei cumpără de reumă și răceală, durerea de mâni, pleoară, spate și șele, siabirea mânilor și picioarelor, durerile iscate din bătaie, căștări, scintări și umflăturile, mai în grabă de cât orice alt medicament. Întruința se poate vedea în timpul cel mai scurt, chiar și la morburile vechi la cari n'a folosit nici scaldă nici alt medicament. Se poate căpăta la inventatorul și la pregătitorul lui o o o
Dr. Flesch Emil apotecar „Magyar Korona“
GYÖR -- Baros-ut Nr. 24.
Budapesta, magazinul prim în apotecile lui Török Ioșif
Budapesta VI. Király-u. 12. și Andrássy-ut 26
O sticlă de 1 1/2 delitre 2cor. Ală o folosire mai îndelungată, pentru o sticlă „familiar“ prețul 5 cor., din care 2 sau 3 la dispoziție le trimitem pe lângă ramburs postal.

La administrația „Tribunei“ să afli de vânzare următoarele cărți:

„La Roma“ de Russu Știrianu	Cor. 2.--	plus 10 fl. porto
„Povestiri și schițe“ de S. Secula	1.--	5 „ „
„Nuvele“ de Emil Zola	Cor. 0.--	5 „ „
„Școlarul declamator“	„ 0:50	5 „ „
„Ștropol de roauă“	„ 1.--	10 „ „
„Aur“ Const. Hodoș	„ 1:50	10 „ „
„Telegrama“ farsă în 3 acte	„ 0:80	3 „ „
„Amicul Poporului“ T. Vuiculescu	„ 1.--	10 „ „

FISCHER KÁROLY

fabricant de funii, țesături,
de site și saltele de sirmă.

Arad, József főherceg-út 8. sz.

Recomandă preparatele sule de sirmă ca: țesături de sirmă din aramă, fier și ținc, pe care le are în deposit

mai ales pentru mori, fabrici și scopuri agricole. Afară de acestea, recomandă sitele sale pentru Sita de ventilat sistem Bachler. Pregătește țesături de mază și fabrică la îngrădit de grădini, grădini publice, curți de galițe și păduri cu vinat, site de sirmă cu ramă de fier pentru scopuri delucrări de pământ, nisip, petriș, și pentru lucrări de mine, zidiri și grădinărit. Site la ferestre de piv-

nițe și magazine de grăunțe. Apărătoare de scintel la locomotive, mori și coșuri de fabrici. Somiere elastic, de oțel pentru pat pe staluri de fier și lemn, cari în privința ușurinței de a se ținea curat sunt foarte recomandabile. Diferite site din păr, aramă și mătase, dobe pentru tutun, site-dobe, și orice fel de obiecte și lucrări din aceasta branșă — cu prețuri din cele mai moderate.

I. G. EREMIE

prăvălie de delicatose în Brașov.

Oferează următoarele

articole pentru post:

Iere roșii, moi, I-a calitate	1 Klgr.	2.20 flor.
» » tesculte	1 »	1.10 »
» » negre, Caviar, moi, I-a calit. bob fatreg.	1 »	15.— »
» » » Caviar, II-a calit.	1 »	10.— »
Masline mari de Vollo	1 »	—68 »
» Trille, mijlocii	1 »	—44 »
» Halva, I-a calitate	1 »	—90 »

ȘI BRÂNZETURILE URMĂTOARE:

Ementhaler, I-a calitate	1 Klgr.	1.25 flor.
Cascaval	1 »	—75 »
Brânză în salamuri	1 »	—80 »
» de burduf, I-a calitate	1 »	—75 »
» » » II-a	1 »	—50 »

și tot felul de brânzeturi, precum și conserve de Humari și cel mai mare depozit de Portocale (Orange) și carfiol din Italia — — — — Pachetarea franco

Pește proaspăt!

Somn, Salau, cegă, scrumbii proaspete în fiecare zi.

Se primește un ucenic, care a cercetat cel puțin 2 clase gimnaziale sau reale.

Cu stimă: **I. G. Eremie.**

IOAN JABLONSKI

ATELIER DE GRAVURĂ

TIMIȘOARA — Strada Sârbească — Nro. 7.

Extraordinar! Gravuri artistice în oroloage, monograme, convexe, și embleme din aur și argint. Efectuirea monogramelor, emblemelor și a lucrurilor de Damasc, în mod prompt și artistic, în aur, argint și preste tot în orice metal, după planurile și desemnurile cele mai noi. Clichée de metal și lemn. Modele necesare pentru forme. Sigile și peceti din oțel și aramă roșie. Inscipții pe uși și mașini. Primesc spre efectuare modele de aramă roșie și umplute precum și alte gravuri în sticle, os de elefant, scoică, etc. și le și o—o o—o lucru în modul cel mai artistic. o—o o—o

◆◆◆ Serviciu conștient și prețuri ieftine! ◆◆◆

In atențiunea Onoratelor Dame!

Cu toată stima aduc la cunoștința tuturor damelor din loc și provincie, că în Arad, piața Libertății No. 11 (îngă Porter Vilmos) **am deschis** după modelul atelierelor parisiene,

o confecțiune de haine femești

de care până acum în Arad încă n'a fost.

Primesc spre efectuare ori-ce lucru ce se ține de această branșă, precum haine de casă, de stradă, ocazionale, de sărbătoare, și altele de lipsă pentru dame și copii dela forma cea mai simplă până la cea mai scumpă, în croitura cea mai elegantă, pe lângă prețurile cele mai moderate și pe lângă serviciul cel mai prompt.

Haine de doliu se pregătesc în 12 ore.

Cerând sprijinul onoratului public — rămân cu deosebită stimă:

HUPPERT HENRIK

Confecție de haine englezești — Arad, Szabadság-tér Nro. 11.

COMPACTORIE

mi-am deschis pe Weitzer János-utca 17 sz. conform pretențiilor celor mai moderne — și, cu onoare aduc la cunoștința on. p. t. public că efectuez în atelier tot ce se atinge de branșă mea, — trainic, plăcut și în schimbul fineții iau prețuri în adevăr moderate. Pregătesc de asemenea pe prețuri ieftine inscripții aurii și argintii pe coroane și buchete.

Cu stimă: **Szalkai Oszkár**

SALON

și cozmetic

pentru îngrijirea frumuseții!

Unde tot felul de defecte de frumusețe, până chiar și fețele cele mai sbârcite, după metoda cea mai nouă, le lecuiește

Mme GYÖRI

Arad, Piața Szabadság, Nro. 18. Curtea a II-a. Strada Haszlinger 2., etagiul I.

Bräuner Vilmos

zugrav-decorator

ARAD, — Strada KAPA — Nro. 12.

Locuința mea de la 1 Martie: strada

Deák Ferencz în casa lui Molroviț.

Primește spre efectuare orice lucru ce se ține de un zugrav, precum: decorarea interiorului de bisorici, sale, castele, etc. și zugrăviri de teatru și tablouri. Efectueșc lucruri din provincie.

Fac la dorință planuri de lucrări în cinste.

Bogat asortiment de lămpi de casă și candelabre.

Prăvălie: **Andrássy-tér**

Palatul minorităților. No. telefon 333.

Distins cu premiul I la 6 expoziții

KOHN JÓZSEF

ARAD

Atelier: **Bathyány-u.**

Casa proprie. — No. telefonului 321.

Distins cu premiul I la 6 expoziții

— Lumina nouă! — Noutate! — Lumina nouă! —

Pe teren gazopiric cel mai bun succes l-a avut până acum **lampa mercediană**

la care luminarea a 75 de luminări, costă mai puțin decât lampa cu petrolu 20" și care poate fi aplicată la ori-ce candelabru ori lampă de masă; prin ceea-ce cu 30% avem luminat mai frumos și 50% cruțare de petrolu. Recomand această în atenția cafegiilor, birtașilor, cancelariilor celor cu afaceri și privaților.

Singurul magazin e al meu, unde răspund punctual și efectueșc orice comandă. Cu stimă: **Kohn József.**

Mare magazin de ustensile și articole casnice.

Se pot căpăta tot felul de vase.

Întreprindere pentru așadete.

POLONYI István

lăcătuș pentru edificii și mașini
Arad, — strada Aulich Lajos — nr. 22.

Se recomandă a efectua ori-ce lucrare, veche sau nouă, ce aparține branșei sale, precum:

înfierări de pereți, pregătiri de casse, grilaje la morminte, fântâni, cuptoare, etc.

Mai departe, primește **reparări de cumpene, biciclete, apaducte, ect.**, pe lângă prețurile cele mai moderate și cel mai prompt serviciu.

È și în interesul D-Tale!

— Dacă voești se cumperi, nu întârziă de a cerceta

magazinul
de stofe de haine pentru femei

a lui
HEGEDÜS ÁRMIN

care acum e sorlat cu cei mai noi și mai la modă articoli.

Prețurile neîntrecute de ieftine esclud ori-și-ce emulare.

Prețurile articolilor de reclam:

Un bleus la modă foarte frumos și **o stofă**
pentru haine mtrul **33** cr.

Ombreé stofă pentru blous elegant și fin, re-
gele sezonului mtrul **65** cr.

Ce nime n'are, o plapoma brilliantină
pentru două persoane, pân'acum **4** fl., acum **2.95** cr.

Magazinul meu de stofă din patrie e de ajuns
pentru întreag comitatul Aradului.

Mare asortiment dintre 120 și 140 cmtri de stofă
se poate afla numai în prăvăliile din capitală.

Rog să priviți galantarul meu! Cere sprijinul on. public cu stimă

HEGEDÜS ÁRMIN

Arad, piața Szabadság nr. 17, vis-à-vis de cei 13 martiri.

Rog a privi galantarul vânăt!

Ultoi de vii soiu curat

ultoi cu rădăcină din cele mai bune
soiuri pentru vin și delicatose

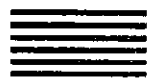
recomandă spre cumpărare

Domeniul Hámory

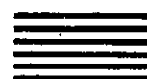
pe lângă bani gata. Preoții și învățătorii pri-
mesc cu preț scăzut de 5%.

Detalii se pot afla în Arad, strada Deák Ferencz nr. 3.

Telefon 229.

Anunț!

— Am onoare a aduce la cunoștință că am deschis în —
Arad, — strada lemnului (Fa-utcza) — No. 1.
o fabrică de mașini agronomice

— sub firma înregistrată la tribunalul comercial —

VULCU J. MAXIM

— Dispunând de mijloace îndestulătoare și sprijinit pe experien-
țele mele extinse făcute în

o o **Austria, Ungaria, Germania și America** o o
mă aflu în plăcuta poziție a produce și servi pe onoratul public
o o o cu tot felul de mașini agronomice o o o
din material de prima clasă și pe lângă pre-
o—o—o țările cele mai avantajoase o—o—o

— În special fabric, diverse mașini de sămănat, secerat, afără-
mătoare de cereuri, mașini de săpat, de tăiat nutreț la vite, ciururi,
pluguri (Șeitană), prese de vin, pompe precum și alte articole de piv-
nițarie și instalațiuni de mori, joagăre și țigăriș mic și mare, după
cele mai moderne și mai practice sisteme recunoscute în branșele
mașinărilor sus numite.

— Procur, mijlocind prețurile cele mai avantajoase, mașini de
abor și treerătoare, motoare de benzin, petrolen, spirit sau gaz,
garantând totdeauna, atât de construcțiunea mașinilor cât și de ma-
terialul cel mai bun.

— Efectuez totdeauna lucrări de lăcătușorie și tot felul de re-
paratură de mașini,

cu prețuri foarte moderate, pe lângă serviciu cinstit
o—o—o—o—o—o și prompt. o—o—o—o—o—o

Kern și Petrovics

comersant de mărfuri coloniale, vin, șampanie, rum,
ape minerale și cărnuri de vnat

Oradea-mare, Strada principală

(vis-à-vis de firma Huzella M.)

„La crucea de aur“.

Cel mai ieftin isvor de aprovizionare.

Săminte economice
de grădină, straturi și flori

pe cari le punem cu calitatea cea mai bună și proas-
pete, sub răspundere, la dispoziția on. public, mai
departe

felurite articole de post, ș. a. felurite soiuri de pești
din țeară și străinătate, afumați ori în ulei, felurite
brânzături, zilnic tea și unt proaspăt și ulei ținut în

ghiaț, de săminte de cinopă,

recomandăm bogatul nostru asortiment atențiunei on.
public.

Kern și Petrovics

comerțanți de coloniale

Oradea-mare, Strada principală.